

'Bemoeirehabilitatie'

Wil niets - Durft niets - Doet niets

Een bijzonder buddyproject om moeilijk activeerbare jongeren met een psychotische stoornis met vriendelijke aandrang tóch te verleiden tot activiteiten.

Het initiatief

Lodewijk was zo'n stoeve schizofreniepatiënt die aangaf dat hij niets wilde, nergens zin in had, geen behoefte aan contacten. Maar hij was wel zichtbaar ongelukkig. Zijn ouders zochten, op advies van een bevriend verpleegkundige, een psychologiestudente die begrip had voor Lodewijk's handicaps. Zij ging proberen om met tact, inventiviteit en doorzettingsvermogen Lodewijk uit zijn tent te lokken en om toe te werken naar een gezamenlijke wekelijkse activiteit.

Het experiment met Lodewijk was een groot succes. Familievereniging Ypsilon en Altrecht startten vervolgens een pilotstudie bij zeven cliënten van Altrecht's jongvolwassenenafdeling ABC. Het unieke aan het project is dat er geld beschikbaar is om samen leuke dingen mee te ondernemen. Ook ontvangt de buddy een vergoeding voor de wekelijkse inspanningen. Inmiddels hebben vijf van de zeven buddytrajecten een looptijd van minimaal een jaar. De eerste, veelbelovende, resultaten zijn reden genoeg om dit traject verder uit te breiden. Naar verwachting zullen in de komende drie jaren nog zo'n twintig cliënten kunnen profiteren van deze nieuwe vorm ter activering.

De meerwaarde

De resultaten zijn vergeleken met het monitoringsonderzoek dat binnen ABC wordt verricht. De evaluatie van deze vijf deelnemers is positief: ze werden socialer, actiever en hun stemming verbeterde. Daarnaast nam hun motivatie voor de behandeling toe.

Enkele ervaringen:

Cliënt 1: Vindt zichzelf socialer geworden. Vader: "Hij komt opgewekter terug na een buddy-afspraak". Case manager: "Hij heeft dingen ervaren (zwemmen, bowlen) die hij anders niet zou hebben gedaan".

Cliënt 2: Vindt dat zijn zelfrespect is toegenomen. Dagelijkse sleur doorbroken. Ziet het buddy project als het belangrijkste onderdeel van het zorgaanbod. "Zonder buddy had ik het niet gered". Buddy: "hij is actiever geworden, komt nu zijn bed uit om iets te gaan doen".

Cliënt 3: Durft nu zelf contacten te maken. Zijn buddy heeft hem begeleid om lid te worden van een atletiekvereniging. Case manager: "zonder zijn buddy was hij daar nooit naar toe gegaan".

Cliënt 4: Vindt de buddy afspraken een goede afwisseling. Voelt zich nadien altijd beter. Voelt zich met zijn buddy meer op zijn gemak dan met zorgverleners. Moest vroeger opstaan voor de buddy-afspraken en heeft zijn dag-nacht ritme daar ook op andere dagen op aangepast.

Resultaten buddyproject

- Verbetering van sociaal leven en kwaliteit van leven
- Toename activiteiten- en participatieniveau, evenals bij niet-deelnemers; gezien de specifieke indicatiecriteria is dit opvallend
- Geen verandering in de geestelijke gezondheid
- Geen afname van de psychotische symptomen
- Onvervulde zorgbehoeften zijn evenveel afgenomen als bij niet-deelnemers
- Behandelmotivatie is toegenomen

Vervolgonderzoek is reeds gestart (Kleijzen-Laponder, in ontwikkeling).

Kenmerken van het ABC-buddyproject

Selectie van cliënten

- Jongeren met een psychotische stoornis
- Zorgwekkende inactiviteit en verveling
- Moeilijk te activeren (ook niet via vriendendienst)
- Hebben baat bij activering
- Hoeven niet zelf aan te geven dat ze het willen

Selectie van buddy's

- Leeftijdsgenoten
- Studenten psychologie
- Bereid om een jaar lang wekelijks een dagdeel activiteiten te ondernemen
- Actieve, creatieve en vasthoudende opstelling
- Geen pretentie om te behandelen

Financiën

- Middels particuliere giften
- Buddy ontvangt een vergoeding van € 25,- per dagdeel
- Per dagdeel is er € 20,- beschikbaar voor het ondernemen van activiteiten.